

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIV

Reus Dissapte 18 de Febrer de 1899

Núm. 3.824

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. . . . . Ptas. 1
a provincies trimestre. 3.50
Extranjer y Ultramar . . . . . 7.
Anuets, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d' aquest diari y en las principals
librerías d' aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, Hografía Mallofré, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publicuin.

Farmacia Serra

12 ANYS

de continuadas curacions y d' una
acceptació general, son las millors
probac per demostrar que

XAROP SERRA

La que paga més

contribució de la pro-

Oberta tota la nit

es lo millor remey pera combatre per cró-
nica y rebelde que sia tota classe de . . . . .

TOS

vincia.

Secció doctrinal

Camí portem

Tant s' ha abusat de la paraula «regeneració», que ha vingut a quedar convertida en un xiste de dubtós gust. Aquesta ha sigut la conseqüencia de parlar massa d' una resolució que ni sisquera arriba a intentar-se per los que s' troben obligats a ferho d' un modo indis-

cutible. Dos exemples ben recents tenim pera probar aquesta asseveració; un, lo dels abusos comesos en las quintas de Murcia; altre, los escàndols de la Diputació provincial de Madrid, que denuncia en lo folletó que ha publicat recentment lo Sr. Moyrón.

Triomfá, en lo que s' refereix a las quintas de Murcia, lo criteri sá y just del comissari régi, senyor Fernandez Blanco; pero la victoria, a jutjar per las apariencias, fou solzament teórica, puig que encara no sabem que s' hagi adoptat cap mida práctica per lo Govern ni per los tribunals ordinaris pera castigar d' un modo exemplaríssim als que trepitjaren la llei, cometeren estafas, tacaren la decencia y realisaren injusticias tan grans com las que representan l' enviar minyons inútils a las filas del Exército, pera deixar als útils en sas casas, a cambi de 300 duros per home.

¿Quén pensa l' senyor ministre de Gracia y Justicia passar lo tant de culpa als tribunals ordinaris pera que procedeixi contra ls autors d' aqueixos escàndols? ¿Es que se 's va a deixar en la impunitat pera que no acabi de molestar-se l' Sr. Puigcerver? Perque fins ara, en lo relatiu a las quintas de Murcia sols hi ha hagut un acte serió y enérgich: lo realisat per los metjes militars contra son company, lo Sr. Alonso, obligat a marxar al extranjer per eludir lo càstich moral y material que pognés imposárseli.

Y aném al altre cas que demostra que a Espanya vivim en un inacabable Panamá.

Lo Sr. Moyrón denuncia baix sa firma, en un folletó, que gracias a la mala alimentació s' ha estat o s' está poch menos que assassinant als assilats del Hospital; diu que las contractas de calsat son un robo, que la Diputació per dintre es o ha sigut un abús continuat contra la moralitat, y l' Govern res fa pera averiguar si son exactas o no aquestas tremendas acusacions, que potser sense fonament, deixan tan mal parada a la corporació provincial.

¿Es que l' Govern tem donar lo primer pas per trobar-se segur de que ha de trobar materia de delictes en sas investigacions, y tem tenir que procedir ab energia contra determinadas personalitats?

Aixó sembla, a jutjar per l' indiferentisme del Govern.

Però es lo cas que, inclós la Diputació provincial, deu trobar-se interessada en que s' fassi llum en aquest assumpte, que tan gran importancia té pera son prestigi, com ho está la premsa, en que l' Sr. Moyrón designa per sos noms a los periodistas que están cobrande como jornaleros de la primera categoria en premio a su benevolencia. (Frases textuales del Sr. Moyrón).

Es precis que s' aclareixin totes aqueixas denuncias y s' castigui exemplaríssimament als culpables si no hi ha, perque l' camí de la honradesa es l' únic que pot conduhirnos a la regeneració, paraula que a fons de repetir-se y per anar seguida d' immoralitats que quedan sense càstich, resulta un xiste sangrent, un amaroh sarcarme contra aquesta pobre Espanya.

(De El Regional de Sevilla.)

Lo Deute actual

Vaig a presentar lo compte dels Deutes per tots conceptes, fent un inventari aproximat de tots ells, es com segueix:

	Milions en pessetas.
Deutes del Estat.	1.950
Deutes del Tresor.	2.350
Deutes del Ultramar.	1.500
Deutes del Exterior al 4.0/0.	300
Deutes del Interior al 4.0/0 (1).	600
Deutes del Amortizable al 4.0/0.	1.200
Deutes del Oblig. d' Aduanas al 5.0/0.	400
Deutes del Idem del Tresor al 5.0/0.	600
Deutes del Préstams del Banch al 4.0/0.	200
Deutes d' Cubas de 1890 al 5.0/0.	400
Deutes d' Idem de 1886 al 6.0/0.	600
Deutes d' Ultramar.	200
Total.	9.100

Per a atendre al sosteniment d' aquests Deutes se necessitan anyalment més de 500 milions de pessetas, com se pot veure per lo següent quadro:

	Milions en pessetas.
Deutes del Estat.	78
Deutes del Ultramar.	94
Deutes del Exterior.	102
Deutes del Interior.	62
Deutes del Ultramar.	13
Deutes del Exterior.	56
Deutes del Interior.	30
Deutes del Ultramar.	60
Deutes del Exterior.	12
Total.	507

D' aquestos cinchcents set milions que hi ha que pagar anyalment, corresponen aproximadament quatre-cents a interés y cent a las Amortisacions. Entench que poden pagarse ls primers sense exigir nous sacrificis al contribuent ab la pressupost d' ingressos que tenim de més de 850 milions, poguent aquestos augmentarse ben fàcilment a 1.000 milions, si s' cridés a tributar al diner colocal en negocis é inversiones que res tributan y que está empleat en negocis que no son del Estat ni del Tresor.

Lo que ofega al pressupost son las Amortisacions que, com dich avans, importan anyalment uns 100 milions de pessetas y quin pago no s' pot eludir sense cometre una arbitrietat ó faltar a lo pactat ab los possehidors de Deute amortizable. Aduanas y Filipinas.

Per conseqüencia, no hi ha altra forma d' arreglo que anar a la conversió d' aquestos valors y emetre pera ells y pera pagar las Obligacions del Tresor y ls préstams del Banch, Deute amortizable, en noranta anys, ab 5 per 100 d' interés.

JOAN DE ORTUETA.

(1) En aquest Deute ademés dels títuls en circulació, hi están inclousas las inscripcions perteneixents a Corporacions civils.

Secció agrícola

Ab lo fi d' informar aprop del projecte d' ensenyansa agrícola que te en estudi l' Associació general d' agricultors, lo Centre de pagesos de Valladolid ha nomenat una comisió composta de personas competents y presidida per l' il·lustrat ingenyer agrónom don Galo de Benito.

De la fulla «Centro de informaciones» corresponent al present mes que publica lo Ministeri d' Estat de Niza treyem lo següent informe:

La principal industria de Niza es l' elaboració d' olis d' oliva. Dita elaboració ni necessita grans establiments ni maquinaria molt perfeccionada.

Se segueix fent en molins de camp bastant primitius y únicament notables per lo nom que sos productes han conquistat en los diferents mercats. Aquestos molins son hidràulichs y necessitan molt poch personal.

Las condiciones que hi ha que tindre present pera obtindre el son solament: que la fruyta sia cullida del arbre perfectament sana y no deixarla madurar en grans mun's després de recullida, puig de lo contrari los olis adquiereixen un sabor molt desagradable; y ademés que no escassegi l' aygua, per l' empleo que d' ella es necessari fer en la extremada llimpiesa que requereixen totes las operacions de la fabricació.

Las olivas deuen recullirse en días de bon temps y portarse immediatament al molí.

Los olis, producte de la primera pressió, son molt fins, y en l' important comer d' exportació de Niza se venen de 180 a 240 franchs l' hectòlitro.

La part que queda després d' aquesta primera pressió, tractada per aygua calenta en molins metálichs més petits y d' altre tipo que las anteriors, pero de molta més fonsa, serveix pera treure altres classes d' olis més inferiors y destinats a altres usos en lo comer. Aquestos olis no deuen mesclarse may ab los obtingut en la primera pressió, que, per sa qualitat, se destinan a la taula.

M. Dybowski, ha fet en l' Academia de Ciencias de París una ressenya interesantíssima sobre una gramínea nova utilisada en el Africa pera las necessitats de l' alimentació. Aquest cereal produeix en semola de molt bona qualitat, que es te molt pareasustitució del blat. Per sas exortaciones, y per indicació de Mr. Girard, se tracta d' introduhir son cultiu en las colonias que la República posseheix en Africa.

Las socas y las fullas de las plantas de tomate son un remey molt eficás contra las moscas y altres insectes que infectan las plantas.

La «Gartnerzeitung» recomana lo següent método pera usar lo nou insecticida: se fan bullir las socas y las fullas, y cuan lo líquit está encare calent se regan ab un pulverisador las plantas atacadas; d' aquesta manera no solament se matan tots los insectes, sino que la planta queda lliure d' ells durant llarch temps.

Aquest líquit s' emplea ab eficacia a l' interior de las casas pera destruir tota classe de insectes.

Espigolant

Quatre máscaras yaren visitar al senyor Sagasta y diuen que l' diálech va ser xispejant.

Una màscara representava à Polavieja.
 Altre à Canalejas.
 Altre à Silvela.
 Y altre à Pidal.
 Los quatre l' hi donaren lo gran bromasso.
 N' hi trobèrem à falta una;
 Woodforth.
 ¡Aquest si que l' hi donà à n' ell y á tots lo gran bromasso sense esser en Carnaval.

En la batalla de flors lo cotxe que més se lluhí fou lo del Alcalde de Madrid senyor Compte de Romanones.

Figuraba una gatera, y á dins, vestidets de gat los fills d' aquell *ilustre aristócrata*.

Los antepassats del senyor Compte en festes de Carnaval se distrassavan ab hermosas y riquíssimas armaduras y lluhían las sevas dots en torneigs y justas.

Ara, los descendents del *ilustre* se distressan de *marramaus*.

¡Ja tenia rahó aquell aristócrata, que parlant del Prado de Madrid deya:

que «por muchos es pisado que debiera ser lamido.»

Al Prado no hi deixaren anar una original comparsa, que també s' passejava per Madrid.

Aquesta s' passejava per *necessitat* y ab trajo de *rayadillo*.

Aquesta no fou rebuda en lo reyal Alcázar, ni cantava coplas d' alegría.

¡Aquesta demanava caritat!

CRÓNICA

Observacions Meteorològicas

del dia 17 de Febrer de 1899

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Horas d'observació	Barómetro aneroide	Grau d'humiditat	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 h.	Estat del cel	Observ. particular
9 m.	753	85		3'5	Núvol	
3 t.	750	87				

Horas d'observació	TEMPERATURAS			VENTS	NUVOLS	
	Máxima	Mínim.	Ter. tip.	diraccl.	classe	can.
9 m.	Sol. 16	9	13	NE.	CunNin	0'8
3 t.	Sombra 16		11	NE.		0'9

Lo dia d' ahir amanegué ennuvolat amenant pluja. Per dissort, sols caygué un petit ruixat que ni tant sols mullà nostres carrers.

Ab motiu del restabliment de las garantías constitucionals, los organitzadors del primer Congrés catalá han acordat impulsar sos treballs de propaganda pera convocar en breu temps á totes las entitats de Catalunya y Balears.

Ab tal motiu recorreirá en breu varis punts de la provincia de Tarragona lo senyor Bós y Socías, y en la setmana próxima embarcará pera Mallorca y Mahó lo senyor Albareda.

Lo recaudat ahir en la Administració de Consums d' aquesta ciutat per diferents especies, puja á pesse- 775'31.

Avuy obrí de nou sas portas nostre celissen de la plassa de Prim.

Actuará en lo mateix mateixa companyia que hi actuá ultimament convenientment reformada.

Per passatgers arribats de la part de Tortosa sabem que ahir plogué tot lo dia á Tortosa y que la pluja fou de més importancia encare per lo regne de Valencia.

Aquí l' temps se mostrá tot lo dia insegur y un poch fret, ennuvolat y semblant volgués nevar.

Tan de hó també en caygués una bona pluja, que pron falta fá á nostres camps.

Ans d' ahir nit arribá á Barcelona los joves que componen la estudiantina valenciana la qual donará alguns concerts pera recullir fondos ab destí al sosteniment d' un Sanatori en Portocarró pera 'ls tíschs pobres.

Acudiren á la estació comissions d' escolars de Barcelona ab los estandarts de las facultats.

Ens dihen de Tortosa que la noticia publicada per alguns periódichs, dihent que s' havia aixecat en ar-

mas una partida de carlistas en lo poble de Castelló, resulta falsa.

Tenen rahó los periódichs que s' lamentan de que l' inercia comercial d' Espanya permeti que l' ábsst de la plassa de Melilla s' fessi en gran cantitat, que excedeixi de 500.000 pessetas, per lo comerç d' Orán.

Per diferents motius deví ayudar Espanya de que aqueixa plassa africana consumés productes nacionals.

Si á aixó s' agrega que entre los articles extranyers que s' portin á Orán figuran los sigrons y llegums per 455.000 pessetas, las patatas per 100.000, lo vi per 55.000, las frutas per 35.000 y altras partidas análogas, se comprendrá més encare l' extrany de que Orán assurteixi á Melilla de productes que en tanta abundancia s' obtenen aquí y que poden fer tant fácil competencia á sos similis de fora.

De Colonia ns participan una novetat que segurament excitará l' interés á Barcelona: me refereixo á l' institució d' uns Jochs florals, al estil dels «Jochs florals» catalans, disposats per lo notable literat y conneixedor de la literatura catalana, doctor Fastearath, qui ha fet donació á aquest objecte de deu mil marchs. Los primers Jochs florals han de tenir lloch á Colonia lo 7 de Maig próxim, y es condició precisa que 'ls que optin als premis sian fills de las comarcas renanas ó de Westfalia. Los treballs premiats seran publicats cada any en un tomo expofés.

Los premis seran ordinaris y extraordinaris; entre 'ls primers se compte la «flor de aciado», d' or, destinat á la millor poesia patriótica; la viola d' or, pera la millor poesia religiosa, y la flor natural, pera l' millor poema d' amor, ab lo dret ademés de nombrar á la reyna de la festa.

Hi ha dos premis més, la rosa silvestre y l' sarment d' or, als respectius autors de la millor noveleta y de la millor obra humorística presentadas, sens que cap d' ellas pugui excedir de tres mil paraules.

Hi haurá ademés premis extraordinaris instituhits per societats ó particulars.

Lo Delegat de la Comissió Provincial de l' Exposició de París de 1900 senyor Soler y Freixa, nos manifesta que 'ls artistes que tingan sollicitat ó desitjin concorre á la citada exposició, poden fer la inscripció ab las follas que serveixen pera 'ls expositors de manufacturas, puig coma lo meso acaba l' mes vinent la Comissió general de Madrid las admeterá á provisionals.

En lo regoneixement facultatiu verificat ultimament en l' Hospital militar de Barcelona foren declarats inútils los següents individuos de tropa:

Marián Martinez Alvarez, perteneixent al regiment d' Almansa.

Joan Domenech Miserachs, de Luchana.

Francisco Llorens Martí, del regiment d' Alcántara y natural de Batea.

Joseph Ribas Cabré, del 4.º zapadors minadars y natural d' aquesta ciutat.

Per lo ministre de la Guerra s' ha disposat que regressi á la Península lo personal de chefes, oficials y escribents perteneixents á la sub-inspecció d' infanteria de Cuba, als quals se 'ls ha expedit lo passatge corresponent.

Un vehí de Malgrat doná compte á la autoritat de que trobantse l' altre dia en l' andén de la estació del ferrocarril esperant lo pas del tren descendent, se li acostá un subjecte y l' envità en molt bona forma, á sortir pera parlar d' un assumpto particular.

Havent accedit lo vehí de Malgrat, son interlocutor lo portá á un lloch apartat, en las aferas de la població, ahont se 'ls hi aparegué altre subjecte, y abdós, per medi d' amenssas, obtingueren del denunciante que 'ls firmés un recibo de certa cantitat.

La guardia civil detingué als que exerciren cobardia.

A Irún s' ha descubert un important frau en lo qual están compromeses varias casas de comerç establertes en la frontera francesa.

La multa imposita per la Hisenda puja á 3.000 pessetas.

De Cádiz dihen que á consecuencia del violent temporal que regna en tota la costa, ha sigut tancat lo port.

Lo riu Guadalete s' ha desbordat, causant graves danys en los camps y sembrats de las riberas. Afegeixen que circula l' rumor d' haverse perdut

un barco qual nom s' ignora, quan estava á la altura del port de Tànger.

Retallém del «Diario del Comercio» de Tarragona: «En la Comandancia de Marina y devant d' alguns vocals de la Junta de salvament de naufrechs y varis companys seus, se procedí ahir á premiar l' acte meritori realiat temps enrera per lo treballador de las Obras del port Manuel Montia Peris salvant la vida a una noya de pochos que caigué al mar.

S' imposá al Montia una medalla, entregantse li un diploma y 40 pessetas en metálich.»

Pera formar part del tribunal d' oposicions á escoles vacants en aquest districte, universitari, han sigut designats:

President pera l' d' escoles elementals de noys, don Alexandre de Todeia.

Vocal pera la d' escoles superiors, D. Ramón Cluet.

President pera l' d' escoles de párvuls, D. Lluís Santamaría.

En virtut de concurs d' ascens han sigut nomenats los següents mestres: D. Joan Font, pera Casá de la Selva; D. Francisco Prat, pera Santa Coloma de Farnés; D. Rafael Sureda, pera Lloret de Mar; D. Joseph Jofré, pera Ibiza; D. Joseph Porcel, pera Inca; D. Joan Torres, pera Lluçmajor; D. Martí Nadal, pera Uldecona, y D.ª Joana Herrerros, pera Figueras.

Ab motiu de trobarse efectuant algunas reparacions en la draga, s' han suspés los treballs de neteja en l' interior del port de Tarragona.

En la Secretaria de la Junta d' Instrucció pública d' aquesta provincia s' ha rebut lo títol administratiu del mestre nomenat pera desempenyar l' Escola pública elemental de noys d' Uldecona, extés á favor de don Martí Nadal Viñas.

Están vacants, y perteneixen al torn d' oposició, las escoles dotadas ab 825 pessetas, de Prades (noya), Miravet y Torredembarra (noyas) y Batea y Santa Coloma de Queralt (párvuls) que no foren incloses en la relació de vacants publicada.

Al pendre entrada en lo port de Tarragona en la tarde d' ans d' ahir dos barcos del ebon teparen entre sí, sufrint una d' ellas alguns desperfectes de consideració.

La colonia alemana de Barcelona prepara grans festeigs ab los quals tracta d' obsequiar á la dotació del barco de guerra alemany, escola de guardias marinas «Charlotte», que al mando de son comandant lo capitá de navío senyor Villers, arribará al port de Barcelona avuy y en lo que permanecerá alguns dias.

Lo Saltá de Turquia ha autorisat á una Comissió alemana pera explorar las ruinas de Babilonia. La Comissió, organizada baix los auspicios del Govern alemany per lo doctor Sacham, será dirigida per lo doctor Robert Koldewey. Las exploracions durarán probablement cinch anys, y fácilmente se compren que haurán de revestir indubtable importancia histórica y arqueológica. Avans que cap altre, fou Mr. Layard, lo célebre diplomálich inglés, lo primer en senyalar l' emplaçament de la antigua Babilonia. Mr. Layard descubrí així mateix las ruinas de Nínive. Las ruinas de Babilonia foren exploradas, desde l' any 1851 al 1854, per una Comissió francesa; després per sir Erich Ravelinson, y posteriorment per Rassam, l' amic intim de Layard. Pero tots aquets exploradors feren excavacions parcials; los alemanys se proposan ara verificar una exploració metódica y completa.

En tota l' extensió de l' antiga Babilonia, que s' alevava, com es sapigut á las voras del Eufrates, á dos dias de marxa de Bagdad, existeixen munts d' arena que semblan indicar la situació de sos principals monuments. Un d' ells, lo més elevat, s' anomena lo Kasr, que vol dir lo palau, essent general la creencia de que cubreix las ruinas del palau de Nabucodonosor. Per la exploració d' aquest muntet començarán los treballs de la Comissió alemana.

filegim en un colega de Tortosa: impudico e' y asio

«Existeixen probabilitats de que l' destacament del regiment d' Alcontra en aquesta ciutat, sia aumentada ab alguna altra secció.»

Celebrém se confirmi la noticia.»

Secció oficial

Registre civil

del dia 16 de Febrer de 1899

Naixements

María Groset Solé, de Lluís y María.—Alejandro Ollé Borrás, de Alejandro y María.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Jaume Valero Pedrola, 2 anys, Canterers, 9.—Francisca Esteve Font, 66 anys, Sant Francisco Javier, 25.

Secció religiosa

Sant d'avuy.—Sant Simeó.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de Sant Francesch.

Demà a las 8 del matí tindrà lloch la comunió general pera las Fillas de María Inmaculada y desseguida la Visita de la Verge.

Sant de demà.—Sant Gabino.

Secció comercial

Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotisació a Barcelona a las 4 de la tarde del dia d'ahir.

Interior	58'65	Cubas del 86	61'50
Exterior		Cubas del 90	51'50
Colonial		Aduanas	90'75
Norts	37'35	Ob. 5 0/0 Almansa	81'75
Fransas	34'60	Id. 3 0/0 Fransa	43'50
Filipinas	69'		

PARIS

Exterior	55'55	Norts	
		GIROS	
Paris	29'50	Londres	32'55

Se reben ordres pera operacions de Borsa. Compra y venta al contat de tota classe de valors cotisables en Borsa. Descompte de cupens y compra de monedas d'or de tots los païssos.

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA AGNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Borsa de Barcelona a las 4 de la tarde d'ahir:

Interior	58'67	Aduanas	91'
Exterior		Norts	37'35
Amortizable		Fransas	34'55
Cubas 1896	61'25		
Cubas 1890	51'50	Obs. 6 0/0 Fransa	84'50
Exterior Paris	55'35	Id. 3 0/0	42'75

GIROS

Paris	29'25	Londres	32'55
-------	-------	---------	-------

Cambis corrents

en lo dia d'ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de Comers de la mateixa.

Londres	a 90 dias fetxa.
>	a 8 dias vista.
Paris	a 8 dias >
Marsella	a 8 dias >

VALORS LOCALS

DINER PAPER OPER.

ACCIONS	Ptas.	Ptas.	OPER.
Gas Reusense.		700	
Industriell Farinera	500		
Banch de Reus de Descomptes y Prestams	475	500	
Manufacturera de Algodón		100	
Companya Reusense de Tranvias			
Companya Reusense de Tranvias privilegiadas de cinch per 100	200		

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entradas del dia 16

De Génova y escalas en 7 dias, vapor «Alcira», de 659 toneladas, ab efectes, consignat a don Antón Más.

De Amberes y escalas en 18 dias, vapor inglés «Georgian», de 676 toneladas, ab tránzit, consignat als senyors Mac Andrews y C.^a

De Rouen en 12 dias, vapor suech «Norge», de

671 toneladas, ab bocoys buyts, consignat a don Enrich Terré.

Despatxadas

Pera Bilbao y escalas, vapor «Gijón», ab efectes. Pera Málaga y escalas, vapor «Alcira», ab efectes. Pera Londres y escalas, vapor inglés «Georgian», ab efectes.

Anuncis particulars

En venda

Hi ha pera vendre en la Granadella un molí fariner de vapor en lo que poden instalarse altras industries. Dirigirse a Ramon Gessó de la Granadella.

DIPOSIT DE FEMS

Existeix un ab grans existencias ahont se ven lo fem de classe superior a 13 pessetas los 100 paners. Dirigirse a la carretera de Salou devant la Estació Tranvia.

Pera 'ls soldats repatriats

Sorteig, que tindrà lloch lo dia 26 de Febrer prop vinent, de las dugas artisticas figuras de moviment que adornavan lo Ramillete del Gran Café d' Espanya, cedits per lo du rnyo de dit establiment. Lo producte será aplicat a benefici dels soldats que tornan de Cuba y Filipinas, ferits ó malalts. Preu del bitllet: 25 céntims de pesseta.—Se venen en la Redacció de Lo SOMATENT.

OBRA NOVA

Fills ilustres de Reus

PER

Francisco Gras y Elias

3 pessetas exemplar.—Se ven en aquesta impremta.

ESCORIAS THOMAS—Végis l' anunci de la quarta plana. Dirigirse a casa Gambús, carrer de Vila Bou) 12.

TELEGRAMAS

Madrid 17.

Un despaig de Washington diu que 'l general Ottis continúa comunicant detalls que confirman la victoria de las tropas americanas a las Vissayas.

S' observa no obstant que alguns dels detalls cablejats últimament estan en oberts contradicció ab los que anteriorment havia enviat lo general Ottis.

Aixó fa créure que en los últims combats no han sortit los yankees també lliurats com preté fer veure 'l govern de Washington.

Entre 'ls politichs constitueix la nota del dia lo comensament de las sessions de la Assamblea nacional.

Los despaigs arribats de Saragossa, parlan del entusiasme que entre 'ls representants produhí 'l discurs del Sr. Costa.

Se comenta de molt diferent manera 'l discurs, si be l' element neutre regoneix que respón a las justas aspiracions del país.

Se parla d' acorts adoptats, pero sembla que careix de fonament tot quant se diu, respecte de lo que en lo Consell celebrat en la Presidencia, se suposa s'ha convingut, relacionat ab lo particular.

Lo periódich francés «Le Petit Bleu», publica una «interview» celebrada per un redactor de dit periódich ab Castelar.

Diu entre altras cosas lo Sr. Castelar que ha permanescut molt temps en lo silenci porque ha vist que no s' atentava contra las llibertats, pero que si vegés que correguessin perill, s' apressaria a sa defensa ab energia.

Afegeix que derribá duas monarquias y que li sería fácil derribar la tercera, pero que no ho farà porque espera que aquesta seguirá respectant la llibertat, y que per tant, si la monarquia cau será per sos errors.

Digué que 'l programa d' en Polavieja resulta intolerable y va a la monarquia absoluta y teocrática de Ferrán VII, y que derrera del programa de Polavieja s' hi veu la abolicio de las llibertats y 'l restabliment de la inquisició.

Lo diputat Sr. Uría se proposa en la sessió que celebri 'l Congrés lo dillus interpelar al ministre de Gracia y Justicia respecte del moviment del personal de la magistratura.

Londres 16.—«The Morning Post» diu que mister Mac Kinley confia en que molt en breu caurá la isla de Cebú en poder dels nortamericans.

La premsa inglesa regoneix que ab los medis de que disposan actualment los Estats Units es impossible que poguin dominar 'l interior, limitantse per molt temps sols a la ocupació dels ports principals del Arzipielach.

Hi ha fundats motius pera creure que 'ls elements de Mindanao, que fins ara han permanescut tranquils, se dominarán a sotmeters a la dominació dels yankees.

Londres 16.—Las últimas noticias rebudas de Manila donan compte de que Aguinaldo, acompanyat de son Estat Major y ab un núcle important de son exércit, continúa a Parafaque, fora del alcans de la artilleria nortamericana.

Encara que 'l Govern ho nega, se diu que la Reyna ha firmat los decreta provehint les vacants de senadors vitalicis y nombrant lo gobernador civil de Tarragona.

Lo ministre de la Guerra diu que espera del un moment altre que 'l de la Governació li envihi informe sobre 'l projecte del servey militar obligatori.

En la sessió celebrada per lo Consell d' Instruccion pública s' acordá lo nomenament de catedrático de Dret Natural a Barcelona a favor de D. Joan Arana.

S' ha celebrat la reunió de la minoria republicana acordant per vuit vots contra tres tornar a las Corts quan aquestas reanudin sas tascessos.

Los republicans que han votat en contra son los Srs. Muro, Ojeada y D. Constantí Rodrihuez.

Diñen de Washington que 'l primer regiment d' infanteria ha rebut ordre d' anar a San Francisco.

Tanger 16.—Los rebeldes de Tafílete s' han sublevat contra sos mateixos capdills.

Paris 16.

A jutjar per las noticias publicadas per la premsa d' Italia, cada dia es més difícil la situació de Palermo y altres ciutats de Sicilia.

Diñen dits periódichs que 'ls atracos en la via pública se succedeixen d' una manera escandalosa.

A Italia s' accentúa un moviment favorable al abandono de Eritrea.

Se funda la opinió en que aquesta colonia ocasiona cuantiosos gastos, sens cap ventatja pera l' ordre economic.

Hi ha gran número de militars, entre ells alguns generals, que reconeixen la necessitat d' abandonar dita colonia.

Londres 16.—La premsa publica un despaig de Agoncillo, en lo qual afirma aquest de la manera més terminant que 'ls americans prengueren la iniciativa en l' atach contra 'ls tagalos que s' trobavan en negociacions de Manila.

Declara també Agoncillo que de tot punt fals que ell hagués aconsellat a Aguinaldo que rompés las hostilitats contra 'ls yankees.

Diversions públicas

Teatro Fortuny

COMPANYIA DE SARSUELA CÓMICA

DE

D. JOSEPH GIL

Funció pera avuy.—1.ª d' abono.—Debut de la primera tiple senyoreta donya Elissa Miserachs.—Se posarán en escena las aplaudidas sarsuelas en un acte cada una, tituladas «Los camarones», «La viejecita» y «El cabo primero».

Entrada a localitat 3 rals.—Id. al paraís 2.

A dos quarts de nou.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

Píldoras de la Pell-Roja

Preparació especial de Joseph M. Font

(FARMACÈUTICH)

Demanen tots los que tinguen tós en cualsevol Farmacia encara aquella que no hagin conseguit alivi ab cap sítro de tots los acreditats específichs coneguts, tota vegada que ellas cons. tituheixen un preciós medicament pera combatrela.

Preu 1 pesseta capsas

Nota - Se envian per correu certificadas sens augment de preu als pobles ahont no hi hagi farmacia sempre que 's demanin duas capsas.

FARMACIA CENTRAL

ESPANYOLA

Pelayo, 42

Barña.

Caramelos Pectorals

DEL

Metje Salas

Modificadors de la hipersecreció de la membrana mucosa aórea, disminuheixen y fluidifican la biscoitat del moch bronquial, facilitan la expectoració, treuen la Tos y aumentan la respiració pulmonar.

Preparació molt eficas pera combatre la Tos del Dengue, Bronquitis aguda y crónica, Asma, Enfisema pulmonar, Catarros crónich, sech y espasmódich, Coqueluche, Tos del sarampió y ferina y finalment totas las afeccions de las vías respiratorias. Se componen d' estimulants vegetals, sense que en sa preparació s' emplehin narcótics ni medicaments perillosos, per lo que poden ser presos sens cap temor y en cualsevol cantitat, lo mateix per los noyet que per las personas majors.

Son bon sabor, fan preses fins ab avides per los noys a quins es tan difícil ferloshi pendre medicaments.

A cada capsas acompanya un prospecte.

Dipòsits en totas las provincias

Publicacions regionalistas que reben en aquesta Redacció.

«La Rensixensa», diari de Catalunya, «La veu de Catalunya», setmanari de Catalunya, «La Nació Catalana», Quinzensal de Catalunya, «L' Art del Pagés», quinzensal, «L' Aurora», mensual de Catalunya, «Lo Teatro Regional», setmanari de Barcelona, «La Veu de Montserrat», setmanari de Catalunya, de Vich, «La Costa de Lleuant», setmanari de Catalunya, de Blanes, «L' Olot», setmanari de Catalunya, de Olot, «Las Cuatre Barras», setmanari de Catalunya, de Vilafranca del Panadé, «Lo Geronés», setmanari de Catalunya, de Girona, «La Veu del Vallés», setmanari de Catalunya, de Granollers, «El Vendrellen-sa», setmanari de Catalunya, del Vendrell, «La Revista Gallega», setmanari de «Coruña» (Galicia), «Euskalduna», «Euskalzalea», setmanaris de Bilbao (Bizca-ya), «El Eco del Guasalope», setmanari de Alcañiz (Aragó).

Farmacia de don A. SERRA

Arrabal Santa Anna, núm. 30 - REUS.

Demanis en totas las Farmacias de la provincia

Preu de la capsas 6 rals

PERA ADOB DE TOTAS LAS CULLITAS Y CULTIUS

INDISPENSABLE Y DE EXCELENTS RENDIMENTS

LO COMBINAT EMPLEO DE LAS

ESCORIAS THOMAS

COMIADO FOSFATAT

SALES DE STASSFURT

COM ADOB POTASSICH

GARANTIZADAS PURAS

SOLUBLAS AL CITRAT

SULFAT DE POTASSA, CLORURO DE POTASSA

SALS CALZINADAS RICAS EN SULFAT DE POTASSA

KALNITA, ETC.

Lo més económic, lo més eficas, lo mes durader

balx garantia del Sindicat de ventas de STASSFURT.

NITRAT DE SOSA

ADOB AZOAT

DE GRADUACIO GARANTIDA DE 15 1/2 A 16 0/10 AZOE Y D' EFECTES RAPITS Y SEGURS

Dirigirse pera prospectes é informes sobre l' empleo

A. D. OTTO MEDEM. - VALENCIA